

Z a t w e e f c h u U w i s e s .

Nr. 41. Zettortdeenâ 14tâ Oktober 1837.

No Schweizeru semmes leddus kalneem.

Ja kas no muhsu semmes laudim launaga wehjam gribbetu teescham pretti braukt, un tik ilgi braukt, lihds kamehr kahdas dirvi simt juhdes nobrauzis, tad aistiks Schweizeru semme, fur augsti leddus kalni pufsjuhdsi un wairak augsti gaisa uszektahs. Kam us schahdu kalnu wirfgalleem patihk uskahpt, sinnam kahjam eijoh, jo zittadi us teem ne warr nahkt, kam tas patihk, tam arri jafataifahs, ka daschadas grubtibas usnemmahs. Jo kad kahpjohkt tuhstoschus peez simt sohlus nostagajis, tad simkki lauki, dahrsi, plawas, meestini, un pilfatini appakscha palikfusch, augliga kalnu ahropusse pamasam irr suddusi, un balti leddus apfeggi fahkajs. Utkminu kalni wissapfahrt ar leddu apklahiti isfkattidamees ka buhtu pawissam no leddus tikkai taissiti. Krittis, kuffis un atkal safallis sneegs tahdu apgehrbu pahr teem augsteem kalneem pahrwelt. Tapehz arri schahs weetas nofauz leddus kalnus. Zitti pahr zitteem pahrfneedsahs, leelaki, masaki, skaidri ka wezaki un behrni kohpa, un tihri spihd ar glahses spohschumu. Kam us scheem leddus kalneem gribbahs uskahpt, tas to warrehs no tahs pufses, fur faules siltums uskrittuschus sneegus wehl newa kausejis un glubdinajis. Ne gribboht eet pahr scho puffi winnam ar zirwi staigajams zelsch irr jaezeehrt ka kahda treppe. Kur leddus kalni pahrlaeku atlahreni, tur ta allasch mehds barriht. Jo wairak dohbees augschup, jo labaki skattisees ka schee leddus kalni ne isfkattijami dauds, ka winni tahl tahl ispleschahs. Tas leddus spohschums ta paleef, eekam buhfi peez tuhstoschus sohlus, arween augschup kahpdams, pakkat tewim lizzis. Bet nu fahkajs un rahdahs no wissahm mallahm sneegu klajumi, ta

fa pee mums seemas laika. Masaki leddus kalni lehninam paleef appakscha, schè tee augstaki kalnu jumti rohnahs ar mihksu sneegu kaschoku apgehrbti. Wissi plihfumi, zaurumi, kas stary tahm klintim attaifahs, paschi leelaki kalnu klajumi, ar besgalligeem sneegeem pilni krittuschi. Schè tahs weetas irraid, fur zetta wihreem ne retti dauds irr jaezsch, brihscham no wehja putena un no wehtras, brihscham no sipras falnas, arri no dwaschas apkaweschanas. Un kaut arri no schahm breefnahm winneem nefas ne usbruktu, tomehr ar bailehm tahdi zelli tohp nostagati. Kas winnus ihsti ne pasihst, tam jabihstahs ikkura azzumirkli, ka appaksch sneegeem paslehpta besdibbena rikle ne attaifahs, fur tohti dsilli klintu staryas warr gahstees, fur beenas gaismu wairs ne reds. Jarw dauds zetta wihri ta pasuddusch. Utkal zittas breefnas no sneegu piklahm zeltahs, tahdahm gauschi leelahm, ka dauds laudis us weenreis warr aprakt. Winnas maggunâ fahkajs us augsteem kalneem tahs sneegu pikfas, bet noweldamees fahbstahs, jo tahli jo leelas un warrenas peeaugdams aug, un fur nogahschahs, tur wissu, wissu paglabba sneegu kappâ. No tahdahm leetahm zetta wihreem gan bailes warr useet. Juhw waizafet: kam laudis pa kalnu zelteem eet, woi ne warr simkki leijas staigah, ja tee kalnu zelli tahdi breefnigi irraid? Bet falki, woi mescha buhdams warri pahr zitteem zelteem eet, ne ka pahr teem, kas tanni pascha mescha atrohahs? Wirf kugga juhras zellu usnehmis, woi warri to brihdi kuggi atstah un par lauku zelteem eet? Ittin ta, zaur lihdsibu runnahs, tas ar Schweizeru semmi irr. Zitti zelli newa wiss ja ne tahdi, kas pahr kalneem wedd, jo ta semme patti tur tihra kalnu semme. Uhr no schahs semmes tur pahr lauku zelteem klajumâ warri staigah fur

gribbedams. Gan arri daschureis pee winneem, tà kà pee mums, wairak zelli isceet us weenu paschu weetu, bet weens pats irr tas par wisfeem ihfakais. Ro muhsu semmes laudis darra? Mattus us ihfa schaura zetta falausch daudstreif, bet pahp tahlaku kautschu weeglaku zellu ne mihl braukt. Tapat ar Schweizeru laudim.

Jo augstaki effi uskaphis us teem kalneem, jo lehtaki peekuhsti, jo smaggaki eet dwaschas wilfschana. Tas zaur to smalku gaisu naht. Ja nu kahds zilweks us paschu wirsgallu buhtu uskaphis no weena to kalnu, kas tur wissleelaki tohp nosaukti, tad winsch wissus masafus led-dus un sneegu kahus appaksch fewim raudsitu, ka salbatu lehgera teltes blakkam gulledamus, un pahp wisseem pahri warretu stattitees diwipazmit un wairak juhdsu tahlumà.

Urri kahdas pliffas alminu klintes stary zitteem leddus un sneegu kalneem rohnahs, tahs nei ar leddu, nei ar sneegu apklahtas un eesih-tas. Pahpleeku atkahrenas un stahwas dohdahs augschup, kà augsti tohrni isstattidamees. Sneegs un leddus pee tahm ne warr peekertees, tapehz ka winnas pahpleeku stahwas. Us tah-dahm klintim uskaphy, tas breefnigu darbu makfa. Nospreescheet, kà tas isstatahs, kad tahds kalnu milsens pahrfneedfahs pahp saweem leddus brah-teem, itt kà gribbetu teift, kursch no jums man warr atsneegt! Kalni tur Schweizeru semmè ir-raid neisfakkami leeli. — Zaur mahfoneem spee-schahs zaur, tà ka winnu galwu ne warr red-seht. Plugscham tur ais mahfoneem, tur led-dus un sneegs muhscham ne kuhst, paschà karstà waffaras laika tur faules starri ne kahdu siltumu ne dohd. — Salst, ka zilweks to ne warr pa-zeest. Laudis, kas us Schweizeru kalneem us-kaphy, tee weenà paschà deenà waffaras un see-mas laiku reds. Noskattoht no leddus kalneem semjup tannis leijas, ko kalni sawà starypà taifa, — tu nomannisi itt dsilli appaksch tewim saltas gammibas ar jaukahm sahlehm un pukkehbm pusch-fotas, faohdifi saldu smarfschu no tahm, un re-dsefi gammamus pulkus, mahjas weetinas, kur kalnu gamni tif ilgi miht, eekam atgreesis seemas laiks winnus speesch nokaphy, un siltakas eelei-

jas mefleht. Tad sawas ustaiftas mahjas wee-tinas atstahj, tahs paleef tukfchas, nemm gan-namu pulku lihds un dsihwo ar Schweizeru sem-mes eedsihwotajeem appakschà. Bet tif tif waf-faras laiks ar siltu wehsumu sahkhahs atgree-stees un lauku augums uszeltees, raugi! tad at-kal usmekle sawas atstahstas kalnu buhdinas, un ar feerwu un behrneem tannis mahjo. Winnus fauz kalnu gammus. Urri pee mums leelus tau-kus feerus pahrdohd no labbas smakkas; kalnu gamni tohs no saweem lohpineem irr pataisi-juschì.

Bet kas to tizzehs, ka us lohti augstahm plif-fahm klintim arri swehri dsihwo, muhsu kasahm lihdsigi, tapehz teem wahrdu dewuschì kalnu ka-sas. Tahs sawus behrnus tur prischà debbes gaisà, lai irr seemas lai waffaras laiks, ween-alga, audsina, pehz barribas tikkai nonahkoht kalnu leijas. Ur brihnuma schiglibu streen pahp leddus kalneem no klintim us klintim pahplezz. Kalnu kasu jehgeri us scheem lohpeem eet bisseht. Rabbi proht tahdu meddischamu, no paschahm jaunahm deenahm ismahziti; ar sawu bissi un zitteem eerohtscheem itt weegli uskaphy un atkal nokaphy no teem leddus kalneem. Daudstreif kah-das deenas augscham nomohzahs, un tahm schi-glahm kalnu kasahm pakkal streen. Ne retti noteekahs, ka tahs sawu wajataju apfmeij, pee-pefchi us klints junta lohti tahp un augsti rahdi-damees, kad bissineeks eedohmajees winnahm jaw ittin klacht effohts. Bet lainigs bijis weenu kalnu kasu us graudiau neimt, un bissi isfchaut, tad arri warr derreht, ka ta irr krittusi. Tahdi tschakli ismahziti bissineeki irr schee, kas ar kalnu swehru meddischamu pinnahs. Tomehr kaut ir kahdu meddijumu noschahwis, atkal grubta leeta irraid tahdu usmekleht un rohkàs dabbuht. Bes-dibbeni daschureis preekschà, arri klintis lohti at-kahrenas, ka ne warr lehti uskaphy. Besdib-beni daudstreif ar sneegeem tà tà tikkai aissfegti; kas kahjas wirsù mett, grubst, un eesfreen sawà pohstà. Tapehz kalnu kasu jehgeri lihds nemm kessi, zirwi, strikkus un zittas wajadsigas lee-tas, ka warr ismekleht sawus zelus, ka ar zirwi, kad wajaga, warr eerohbiht pakahpus,

ka ar striffeem warr usfahrtees, nolaistees, us-willktees. Schabdas tabdas breefmas winneem rahdabs masas buht, kautschu alga par to ittin masa. Woi kalnu kasa maksa dsihwibu?

Lohti leels putns tannis flintis arri perrekli tai-fahs, spehrejs putns ar wahrdu, farkandseltens ehrglis. Tsestepti spahrni winnam 8 lihds 10 pehdahm garrumä, un wiss putns gan drihs pohdu welf. Juhs warrat nospreest, kahds stips effohs. Altas, stinas tannis eeleijäs fagrahbj, sitt naggus un deggonu eekschä, tad uszettahs gaisä un aisness flintis, fur patz un winna behrni lihds no ta laupijuma paehdabs. Jaw dsirdehts ka paschus kalnu gannu behrnus trihs tsche-tru gaddu wezzus irr nokampis augschup dewees, un zitteem redsoht aisfrehjis us sawu perrekli. Kas tam breefningam putnam warr pakkal street un behrniu glahbt!

Schweizeru leddus kalni pleschahs lihds Italias semmes un tabtati wehl, ohträ puffe lihds Spranzoschu rohbescheem. Arri Wahzsemme labbu gabbalu issteepjabs, un ar zitteem kalneem saweenojabs. Schweizeru tauta un wissi laudis, kas tur dsimmuschi, sawu tehwu semni tik lohti mihl, ka rekti sawu meeru atrohhd zittäs semmes. Labbprahbt eet atpakkal. Bet aplaweti to darriht, ilgojabs pehz sawu tehwu semni tä, ka no nejauschis usnahkusi peeminneschana winneem karstas affaras isspreesch. — B...m.

Teefas fluddinaschanas.

Us pawehleschanu tahs Keiserikas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsts 2c. 2c. 2c., tohp no Talsenes aprinka teefas, — kad tas appatsch Rabilles dsihwodams zittahrtigs Elehtas Dohbes kroggeris Johann Tiedemann scho teefu luhdsis, to mantu isdallibt, kas tam no sawas pehrnä gaddä nomirruschäs laulatas seewas Elisabeth, dsimmuschas Friedrichsohn, atstahta, ar furru winsch bes behrneem laulibä dsihwojis, un tohs mantineekus uszainah, — pehz Kursemmes semneeku liffumu S. 539. wissi tee, kam kahdas taisnas prassischanas, mantoschana, jeb kahda dalliba buhtu pee tahs, peeminnetam Johann Tiedemannim no sawas nelaites seewas Elisabeth, dsimmuschas Friedrichsohn, atstahtas mantas, zaur scho uszainati, pee saudeschanas sawas teefas diwu mehneschu starpä, un wiffwehlah lihds 15tu November f. g., kas par to weenigu un isflehgschanas ter-

minu nolifts, woi paschi, woi zaur weetneekem, fur tahdi peenemiami, jeb zaur wehrmindereem schai teefas nammä atnahkt, sawas prassischanas usdoht, un tad sagaidiht, fo teefa pehz liffumeem spreedih; ar to pamahzischanu, ka tee, kas peeminnetä deenä ne peeteifsees, wairs ne tiks klausiti un saudehs sawu teefu. To buhs wehrä nemt!

Talsenes aprinka teefa, 13tä September 1837. I
(S. W.) Affeeters Gustav Landeberg.
(Nr. 1182.) Sekreters W. Uttelmayer.

Us pawehleschanu tahs Keiserikas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsts 2c. 2c. 2c., tohp no Wentespils aprinka teefas, — kad Kursemmes Gubernementa waldischana schai teefai pawehlesjusi to mantu isklaufinah, ta Edwahlä nomirruscha Pruhschu pawalstineeka Karl Wilhelm Valentin Scaupi, — wissi tee, kam kahdas taisnas prassischanas pee tahs atstahtas mantas ta peeminnetä Scaupi, uszainati, diwu mehneschu starpä no appatschralstias deenas un wiffwehlah lihds 3schu Dezember 1837 ar labbahm parahdischanahm woi paschi, woi zaur weetneekem, preeschstahwejeem un wehrmindereem schai teefas nammä atnahkt, sawas prassischanas usdoht, un tad sagaidiht, fo teefa spreedih; kas peeminnetä laikä ne peeteifsees, wehlah wairs ne tiks klausiti un saudehs sawu teefu. Wentespils aprinka teefa, 3otä Septbr. 1837.

(S. W.) Heyking, Affeeters.
(Nr. 446.) D. Michelson, Sekreters.

Us pawehleschanu tahs Keiserikas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsts 2c. 2c. 2c., tohp no Palangas pagasta teefas wissi tee, kam kahdas taisnas prassischanas pee ta Palangas saimneeka Franziskus Nahkus buhtu, uszainati, pee saudeschanas sawas teefas lihds 15tu Oktober 1837 pee schihs teefas peeteifsees, talabb ka ta peeminnetä saimneeka manta muishas un magashnes parradu labbad uhtrupä tiks pahrhohta.

Palangas pagasta teefa, 15tä September 1837. I
(S. S.) ††† Nicolas Rischke, pagasta wezzakais.
(Nr. 133.) C. Edlon, pagasta teefas stihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserikas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsts 2c. 2c. 2c., tohp wissi tee, kam kahdas taisnas prassischanas pee ta nomirruscha Wezz-Selshates saimneeka Rudgallu Krishjahna Dreimanna buhtu, pah furra atlikfuschu mantu inventariuma-truhfuma, magashnes un zittu parradu behl konurse spreessta, uszainati, lihds 25tu November f. g. pee Jaun- un Wezz-Selsh-

tes pagasta teefas peeteiktees. Selsahtes pagasta teefa, 25tā September 1837. 3

(S. S.) ††† Sihmann Dreimann, pagasta wezzakais. (Nr. 41.) Fr. Hildebrand, pagasta teefas srihweris.

No Krohna Dhsolamuischas pagasta teefas tohp sinnamu darrihts, ka 16tā Oktober f. g. ta atlikkusi manta ta nomirruscha Luffumes wirspilskunga muischas fainneeka, Graudu Janna, uhtrupē tiks pahrdohsta; talabb teef wiffi tee, kam patiktu ko pirkt, us- aizinati, peeminnetā deenā preefsch pufsbeneas Grauda mahjās atnahkt. Krohna Dhsolamuischas pagasta teefa, 22trā September 1837. I

††† Mahrtin Danken, peefehdetais. (Nr. 267.) Grosset, pagasta teefas srihweris.

No Krohna Dhsolamuischas pagasta teefas tohp wiffi tee, kam kahdas taisnas parradu prassifchanas pee ta nomirruscha Luffumes wirspilskunga muischas fainneeka Graudu Janna buhtu, usaizinati, diwu mehneschu starpā, prohti lihds 22tru November f. g. ar sawahm prassifchanahm pee schahs teefas peeteiktees, ar scho pamahzishanu, ka tee, kas noliktā laikā ne peeteiktees, wehlaft wairs ne tiks klaufiti, un sawehs sawu teesu. Krohna Dhsolamuischas pagasta teefa, 22trā September 1837. I

††† Mahrtin Danken, peefehdetais. (No. 268.) Grosset, pagasta teefas srihweris.

Kad Bahhusen-Dehseles pagasta teefa pahr to mantu ta Dehseles Appeneeku mahju fainneeka, Ehrmann Laugalla, konkursi nospreedusi, tad teef zaur scho wiffi parradu deweji ta peeminnetā fainneeka usaizinati, 4 mehneschu starpā no appakschrafstitas deenas pee Dehseles pagasta teefas peeteiktees.

Dehsele, 9tā August 1837. I

Otto Dypelt, peefehdetais. G. Adolphi, pagasta teefas srihweris.

Wiffi tee, kam kahdas taisnas prassifchanas pee ta Rukfchu muischas fainneeka Jaunsemmu Janna buhtu, pahr kurra mantu konkurse spreesta, tohp usaizinati, 6 neddelu starpā pee schihs pagasta teefas peeteiktees. Rukfchu muischas pagasta teefa, 15tā September 1837. 2

††† Gailit Ansz, pagasta wezzakais. Eduard Meyer, pagasta teefas srihweris.

Wiffi tee, kam kahdas taisnas parradu prassifchanas pee ta nomirruscha Leelas Bersteles fainneeka Sul- lainu Jehkaba buhtu, pahr kurra mantu inventariu- ma-truhkuma, magasihnes un zittu parradu dehl kon- kurse spreesta, tohp usaizinati, wiswehlaft lihds 27tu November f. g. pee schihs teefas peeteiktees un sagai- diht ko teefa pehz likkumeem spreedihs. Leelas Berste- les pagasta teefa, tai 25tā September 1837. 2

††† Krischjahn Benzen, peefehdetais. (Nr. 99.) H. L. Larre, pagasta teefas srihweris.

No Arischumuischas pagasta teefas tohp wiffi tee, kam kahdas taisnas parradu prassifchanas pee ta Aris- schumuischas fainneeka Ruschu Jehkaba buhtu, pahr kurra mantu inventariuma - truhkuma, magasihnes un zittu parradu dehl konkurse spreesta, usaizinati, lihds 2tru Dezember f. g. pee schihs pagasta teefas peeteiktees, jo pehz schi termina, neweens ar sawahm prassifchanahm wairs ne tiks klaufihts. Arischumui- schas pagasta teefa, 9tā Oktober 1837. 3

(S. S.) ††† Naggu Ernsts, peefehdetais. (Nr. 57.) Frd. Stobbe, pagasta teefas srihweris.

Wiffi tee, kam kahdas taisnas prassifchanas pee tahs atstahtas mantas ta nomirruscha Adstres fainneeka Spalmitu Frix Lauensteina buhtu, pahr kurra man- tu magasihnes un zittu parradu labbad, konkurse spreesta, tohp usaizinati, lihds 8tu Dezember f. g. kas par to weenigu un isflehgschanas terminu nolikt, ar sawahm prassifchanahm pee Adstres pagasta teefas peeteiktees, jo wehlaft neweens ne taps klaufihts.

Adstres pagasta teefa, 8tā Oktober 1837. 3
††† Frix Schmidt, pagasta wezzakais. (Nr. 106.) F. Jaegermann, pagasta teefas srihweris.

Zittas fluddinafchanas.

Pehz likkumeem sinnamu darru, ka es katru swehdeen Ambotes muischā, un katru pirmdeen tai lohpu muischā Jagmann esmu atrohnamš. 3

G. U. Adolphi, Ambotes kirspehes mehleris.

Bramberges muischas fainneekam Rahneiku Dahwam 9tā Oktober nakli sirgs no gannibahm nosagts, 8 gadd. wezs, ne wiffai leels, balta blesse peere, bruhni un balti schkimmelainu spalwu, pakuplu asti un pakupl. farreem, turrigs pee meefas. Kas klabtaku sinu pee Bramberges muischas jeb pee Jelg. Latw. rihta-mahzitaja pahr scho sirgu dohd, dabbohū 5 sudr. rubl. pateizibas naudas.

D r i h w d r i k k e h t.

No juhrmallas-gubernementu augstas waldischanas pufes: Hofraht von Braunschweig, grahm. pahrluhkotais. No. 358.